

Elfizetési árak helyben és vidéken

Egy évre . . .	12 korona
Félévre . . .	6 korona
Negyedévre . . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Ilye közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

A szerb szintársulat szubvenciója.

A csütörtöki törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek volt egy előre nem hitt érdekes szenzációja, melynek különösebb érdeklődést kölcsönzött az a körülmény, hogy meglepetésszerűen jött.

A jövő évi költségvetésnek a magyar színészet segélyezéséről szóló rovatánál *Szvinjarev Miladin* dr. azt a váratlan indítványt tette, hogy vétessék fel a költségvetésbe a szerb szintársulat segélyezése is, mely célra évi 1500 koronát indítványozott a költségvetésbe előirányozni.

Dr. Szlezák Lajos orsz. képvis. nem a munkapárt megbízásából, miután az az indítványt előzetesen nem ismerte, de hiszi, hogy annak utólagos jóváhagyásával, csatlakozik *Szvinjarev* dr. indítványához és ezt az alkalmat megragadja arra, hogy szerb barátkozási szándékát tettekel is megpecsételje.

Az ellenzék részéről az elnökség távollétében *Mayer József* törv. biz. tag pártolta *Szvinjarev* indítványát, tette pedig ezt annál inkább, mert a szerbekkel való testvéries együttműködés nem új keletű és az évtizedes tartós fegyverbarátság biztosítja az ellenzéknek azt, hogy a szerbek a mostani szavazatuk őszinteségében egy percig se kételkedjenek és az indítvány elfogadása csak természetes folyománya eddig vallott álláspontjuknak.

A szerb színészet szubvencionálási kérdése nem új keletű. A szerb bizottsági tagjaink már több ízben megkísérelték ennek a kérdésnek a megoldását és egy ízben a törvényhatósági bizottság nagy többsége megzavarta a szerb szintársulat segélyezését, de akkor a belügyminiszter a közgyűlési határozatot megsemmisítette.

A csütörtöki városi közgyűlés újabb határozattal állást foglalt a szerb színészet segélyezésére mellett és remélhetőleg most mi akadály is lesz annak, hogy ez a mindenképpen indokolt és jogos közgyűlési újabb határozat a legfelsőbb jóváhagyást elnyerje.

Egy *ujvidéki* szerb kulturális intézmény támogatásáról van szó, mely egy cseppet sincs ugyan rászorulva a város

koldus támogatására, de megkívánja a támogatást *elvi* okokból, mely elvi okok mindenben igazságosak, jogosok, úgy hogy azoknak megszavazása elől csak rosszakaratú fajgyűlöletből térhetett volna bárki is ki.

Az *ujvidéki* szerb szintársulat eddigi főintendense *Hadzits Antal* udvari tanácsos, a *Matica* tudós elnöke, a szerb színészet szellemét oly hazafias magyar szellemben irányította, hogy az ellen hazafiság szempontjából semmi kifogása sem lehet senkinek és a magyar színműirodalom legjobbjainak szerb nyelven való megismertetésért minden magyar ember háláját érdemelték ki.

Nem-e megnyugtató, biztató tudat, hogy a szerb szintársulat műsorán nagy részben magyar színdarabok szerepelnek? Csepregi, Szigligeti népszínművei majd többször kerültek *Ujvideken* szerb nyelven előadásra, mint magyar nyelven.

De a szerb színészet hazafias intaktsága mellett az oportunizmus is hatalmas érv a szerb színészet segélyezése mellett.

Szerb polgártársaink városunk összlakosságának majd a felét teszik ki és nem-e jogos, indokolt, hogy a város szerb ajku polgárai saját *ujvidéki* szerb szintársulatuk részére is segélyt kívánnak meg?

A szerb színészet anyagi támogatása mellett teméntelen érvet lehet felhozni, ellene egyet sem és aki a határozatban hazafiatlanságot látna, — mert szoktak ilyenek is lenni — igaztalanul itékezne és nincs tisztában a speciális helyi viszonyokkal, melyeknek legszebb gyümölcse: az évek óta ápolt szerb magyar barátkozás, a megértés okos politikája.

A csütörtöki határozat csak meg fogja szilárdítani a szerbek és magyarok közti őszinte kapcsolatot és az újabb cáfolata *Tisza István* grófnak, ennek az elvakult politikusnak gyűlölettől izzó vádjának, hogy a magyarországi szerbek hazafisága nem áll minden kételyen felül.

Mert ha ez kétséges volna, nem jött volna létre soha a csütörtöki egyhangú határozat, melynek meghozatalában legalább olyan jó magyarok működtek közre, mint *Tisza István* gróf.

A csütörtöki határozat tehát egy újabb határkő abban az áthidalási munkában, melynek alapkövét *Ujvideken* *Mocsáry Lajos* tette le.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vár. törvényhatóságunk e hó 5-én főispán akadályoztatása következtében *Dr. Demetrovits* *Vladimir* polgármester elnöke alatt, a biz. tagok gyér látogatottsága mellett közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgyát az egy hét előtti közgyűlés napirendéről levet-1812. évi előirányzat tárgyalása képezte. Napirend előtt elnöklő polgármester kegyeltes szavakban emlékezik meg *Wurst Lajos* biz. tag elhalálozásáról s indítványára a közgyűlés felállással fejezi ki részvétét, egyben pedig az özvegyhez jegyzőkönyvi részvényt-látkozat küldését határozza el.

Miután *Náray* főszámvevő ismerteti a kiegészített s helyesbített előirányzatot, *Pekló Béla* általánoságban szól a költségvetéshez, melynek egyes tételit hiányos és hibás számításnak mutatja ki; ugyancsak az általános vita során *Dr. Königsätler Ottó* elismeréssel van a költségvetés iránt s természetesen találva, hogy a városnak rohamos fejlődése, az iskolák, tisztviselők, közbiztonság stb. helyzetének javítására, emelésére szánt költségek mellett a pótlódó utóbbi években növekedik, kérdi, vajon igaz-e, hogy a város a fogyasztási adókat bérbe adni szándékozik. Polgármester megnyugtató válasza után, mely szerint a tanács tagjai közül senki sem tárgyalta ez irányban s nem is szándékozik tárgyalni, a részletes vita következett, melynek során sűrűn hangzottak el a felszólalások, felvilágosítást kérő nyilatkozatok és nem egy üdvös indítvány. *Dr. Königstättler* a világitás kérdését, *Pekló* sürgeti, hogy a makadam utak jó karban tartására nagyobb gond és ellenőrzés fordítassék, *Dr. Szvinjarev* a születésnök 240 K. fizetését kevesli, de indítványa ezuttal nem tárgyalható; *Dr. Kaszovitz* a folyton emelkedő drágaságra való tekintetből a lovak részére szükségelt zabnak nagyobb mennyiségben való beszerzését ajánlja, a vár. sétányon levő ülőhelyek ezentul két-félék lesznek: 2 krajeáros székek és ingyenes padok. *Dr. Szvinjarev* hosszabb indokkal kísért beszédben a szerb színészet segélye címén 1500 koronát kér felvétetni, mit a közgyűlés *Dr. Szlezák* és *Mayer* pártoló felszólalásai után egyhangulag meg is szavaz. Erről különben mai vezércikkünk számol be tüzetesebben. A tételről tételre megvitattat s külön rovatban lekötött költségelőirányzat eredménye az eredetileg 69 százalékra javasolt pótladónak 2 százalékkal 67-re való leállítására.

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

Ujvidék sz. kir. város

kölségelőirányzata 1912-re.

I. Fedezet.

Rendes bevételek: korona

A) városi ingatlanokból.

1. Földhaszonbérék — —	205349
2. Téglá és mészégetés — —	108000
3. Erdőbevétel — — —	12000
4. Városi kert és sétány — —	14700
5. Köztelkek használatából — —	1502
6. Legelőből — — —	13000
7. Házhelyekből stb. — —	2351
8. Artézi fürdőből — — —	21500
9. Kálvária rendezéséhez — —	1000
10. Kórházalap hozzájárulása — —	21000
11. Közvágóhid bevétele — —	37500
	340702

B) javadalmi bevételek.

12. Városi javadalmak — —	195900
13. Állami italmérési jogváltás — —	91980
14. Halászat és vadászat — —	1237
15. Hordójelzésből — — —	2456
	291573

C) rendőri bevételek.

16. Iparhatósági bevételek — —	4000
17. Tolonckiadások megtérítéséből — —	600
	4600

D) Cselekvő tőkék kamatai.

18. Törzsvagyon és takarékp. bevételek után — — — —	8657
---	-------------

E) Hadsereg elszállásolási térítmenyei.

19. Közös hadsereg — —	49952
20. Honvédség — — —	12867
	62819

F) Vegyes bevételek.

21. Iparostanoneiskola — —	3700
22. Előfogatokból — — —	60
23. Védőtöltések után — —	1603
24. Egészségügyi bevételek — —	1555
25. Ebadóból — — —	1000
26. Végrehajtási költségek megtérítéséből — — — —	6000
27. Mérnöki hivatal ntáni térít. — —	8830
28. Városi fuvarokból — —	600
29. Marhalevelek után — —	1600
	24948

Rendkívüli bevételek.

30. Átiratási díjakból — —	30000
31. Állami fogyasztási adóból — —	262500
32. Hídbérleti bevételek — —	43800
33. Végleges közcsatornákhoz stb. — —	15000
34. Különféle bevételek — —	10000
35. Térítmény a munkásbizt. — —	2000
36. Pénztári maradvány — —	20968
Rendkívüli bevételek összeg — —	384268
Rendes bevételek összege — —	733297
Összes bevétel — — —	1117567

II. Szükséglet:

Rendes szükségletek.

A) Közigazgatási kiadások.

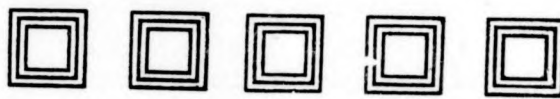
1. Tisztviselők fizetése stb — —	137411
2. Szolgák — — —	25180
3. Szolgák ruházata — — —	1819
4. Díjnokok — — —	24522
5. Munkásbiztosító pénztár — —	4000
6. Irodai kellékek stb. — —	19800
7. Posta-távírda — — —	1574
8. Erdészeti kiadások — — —	9303
9. Kert és sétány — — —	43564
10. Fuvar és napidíjak — — —	13700
11. Épületfenntartás — — —	4000
12. Adó és illeték egyenérték — —	25042
13. A város világitása — — —	45940
14. A város kövezése — — —	92936
15. Utcák tisztítása stb. — —	49308
16. Kutak és hidak — — —	4000
17. Tüztöltői intézmény — — —	6782
18. Töltések fenntartása — — —	15550
19. Földek felmérése — — —	500

Az

Ujvidéki
Orient

ÁSVÁNYVIZ

diadala

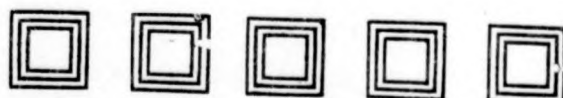
két első díj

az 1911. évi római
világkiállításon a
legnagyobb díjjal a

„Gran PREMIO“-val

nagy aranyéremmel és
diszoklevéllel és az
1911. évi augusztusbanmegtartott párisi nemzetközi
kiállításon a
legnagyobb díjjal a

„Grand PRIX“-vel

arany éremmel és diszoklevéllel
kitüntetve!

A kitüntetések

Wagner Testvérek

Ferenc József-téri üzletének

kirakatában láthatók!

20. Vizek levezetése — — —	4200
21. Mocsarak leosapolása — —	31560
22. Hordójelzés — — —	5278

B) Biztonsági kiadások.

23. Rendőrtisztviselők fizetése stb — —	45598
24. Rendőrlégénység fizetése stb — —	87581
25. Rendőrlégénység ruházata — —	9360
26. Rendőri szerek stb. — — —	4952
27. Rendőri lovak eltartása — —	6102
28. Toloncok és rabok — — —	1000
	154553

C) Egészségügyi kiadások

29. Egészségügyi kiadások **18505 k.**

D) Közoktatási és jótékony intézmények.

30. Hjtfelekezeti iskolák — — —	118824
31. Ovodák — — —	6960
32. Iparostanone-iskola — — —	15676
33. Orsz. tanítói nyugdíjalap — —	1296
34. Magyar színészet. — — —	3000
35. Szerb színészet — — —	1500
36. Kegydjjak — — —	6935
37. Jótékony adományok — —	1500
38. Hitközségek segélyezése — —	2820
39. Alapítványok — — —	1642
	160153

E) Adósságtörlesztés és kamatok.

39. Adósságtörlesztés — — — 21768

F) Katonaszállásolása,

40. Katonaszállás — — — 13160

G) Különféle kiadások.

41. Vegyes kiadások — — —	5120
42. Per-és bélyegkötség — — —	500
43. Előfogatokra — — —	200
44. Végrehajtási költségek — —	15500

Rendkívüli szükségletek.

45. Jövedelmi hivatal — — —	177341
46. Közvágóhid — — —	39873
47. Előre nem látható kiadások — —	10000
48. Állategészségügy — — —	2284
49. Mének élelmezése — — —	1400
50. Népfürdők — — —	1300
51. Szegényalap hiánya — — —	13860
52. Nyugdíjalap hiánya — — —	40350
53. Befizetés a nyugdíjalapba — —	2000
54. Izraelita templomra — — —	6000
55. Hídbérlet — — —	35800
56. Munkásgimnázium — — —	1000
57. Tisztviselők fiz. kiegészítésére — —	17000
58. Ref. templomtorony javítása — —	500
Rendkívüli kiadások összege — —	348.708
Rendes kiadások összege — — —	1.150.897
Összes kiadás — — —	1.499.605
Összes fedezet — — —	1.117.567
Hiány — — —	392.638

mely hiány az 560000 korona egyenes adó után számított 67 száz. pótdó által lesz fedezendő.

H I R E K.

Oktober hatodikát, az aragi tizenhárom vértanú gyászos emlékét hagyományos kegyelettel ülte meg városunk hazafias közönsége. Dél-előtt a hatóságok, hivatalok, egyletek, mindkét nemű tanuló ifjúság részvétele mellett, ünnepélyes gyászistentisztelet tartotta templomokban, esti 8 órakor pedig alkalom szerű ének, szavalat és beszéd kíséretében gyászünnepeket rendezett a polg. magyar Daloskör az Erzsébet termeiben.

A futaki úti vasuti megállóhely. Néhány hét előtt hiráddal voltunk arról, hogy Rehák Ferenc, kir. ítélő táblabíró és tsai kérelmére a vár. közig. bizottság felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez hogy futaki út vasuti keresztközlelésénél, mely, 8-900 telepes család szívében és a legélénkebb városnegyed külőjében van, vasuti meg-

állólé helyet létesítsen. A Máv igazgatósága arról értesítette a közg. bizottságot, hogy a kérelmet pártolólá g felterjesztette a kereskedelmi miniszterhez, egyben felszólította a várost, hogy a megállólé hely elnevezése iránt tegyen előterjesztést. A város örömmel fogadta a hírt és a közg. bizottság eleget is tett a kívánságnak, amikor Ujvidéki Jódos gyógyfürdő megállólé hely elnevezést hozott javaslatba. Az illetékes körök biztosra vették a kérelem és a Máv. igazgatósága által támogatott indokolt felterjesztés teljesítését, amikor meglepetésszerűen egy újabb kereskedelmi miniszteri leirat széjjelszakította a már megvalósultnak hitt reményeket. A kereskedelmi miniszter ugyanis tréfás kedvében lehetett és hajlandónak nyilatkozik a megállólé helyt megcsinálni és nem kér egyebet érte, csak hogy a kérelmezők 19000 korona építési költséget fizeszenek. Minthogy a kérelmezők aligha fogják fel a kívánságot époly humorral, mint tette a keresk. miniszter, küldöttséget fognak meneszteni a főispánhoz és a város képviselőjéhez, felkérve őket kérésüknek a keresk. miniszter előtt történendő hathatós támogatására, csak egyen csodálkozunk, hogy a kereskedelmi miniszternek ebben az obstrukciós kutya időben még kedve van a vicceléshez.

A főkapitányi állás cím alatt m. számban leközölt hirre vonatkozólag — illetékesebb helyről nyert értesülés alapján az igazságnak tartozunk annak kijelentésével, hogy ezen hírnk téves információn alapulva nem felel meg a valóságnak.

Kinevezés. Hajós Imre ujvidéki kir. törvényszéki jegyző a lugos kir. törvényszékhez albiróvá neveztetett ki.

Athelyezés. Hável Jenő orsovai kir. járásbíró az ujvidéki kir. járásbíróshoz helyeztetett át.

A szabadkai ügyvédi kamara elhalálozott Radovánovits György ügyvédi irodája részére Dr. Adamovich István ügyvédet rendelte ki gononokká.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint f. é. február havában a magyar birodalomban összesen 7088 egyén halt meg gümőkórban. E számban B. Bodrog megye 199, Baja 12, Szabadka 51, Ujvidék 18 és Zombor 9 áldozattal szerepel.

A posta és távirda a tiszték okt. 1-én, vasárnap a lövöldében rendezett mulatsága ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben a várokozón felül jól sikerült. Dacára a ködös, esős időjárásnak a lövölde termei igen nagy számu és előkelő közönséggel teltek meg, mely nem győzte eléggé dicsérni és elismerésével jutalmazni a póstások budapesti zenekarának gyönyörű játékát. Ugy a hangverseny, mint este a tánc sok élvezetet nyújtott a jelenvoltaknak s emellett a sok munkával terhelt póstások özvegyei és árvái alapjának is nem megvetendő tiszta jövedelem jutott.

Anyakönyvi hir. Az anyakönyvi hivatalnál bejelentett születések 20, még pedig 13 fiu, 7 leány; meghalt: 14.

Kitüntetés. A király Kiss Zsigmond szegedi honvédk. parancsnok altábornagynak sok évi eredményteljes működése ujlágos elismerésül a Lipót rend lovagkeresztjét adományozta.

Athelyezés. Fauszt Béla honvéd főhadnagy saját kérelmére Ujvidékről Szabadkára helyeztetett át és a hadkiegészítő iskolába rendeltetett be szolgálattelre.

Az ügyvédi pálya megnehezítése. Az ügyvédi szervezetmódosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most már pár hét alatt kétségtelenül törvény lesz, mert hiszen Székely miniszter és Balogh államtitkár több ízben kijelentették, hogy ezt a kérdést tekintik az igazságügyi és kultuszárca legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémájának.

Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már beterjesztetett a képviselőházba. Ez az új törvény az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. Akiknek tehát jogi vizsgái (szigorlat, alap-államvizsga, ügyvédi) vannak hátra, saját érdekükben siessenek, mert az új rendszer az egész vonalont a vizsgák anyagának megtízszereződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a censorok lépten nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem fogjon azonnal a készüléshöz, amelynek egyedül célra vezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját „A jogi vizsgák letétele” c. munkában (IV. kiadás, Negyvenedik ezer) találja leírva, Díjmentesen küldi Dr. Dobó, Kolozsvár. Bolyai u. 3. 1-2

Lövészet. Polg. lövöldénkben e hó 1-én összesen 200 lövés tétetett a 150 m távol öt körü rendes céllapokra s díj nyertes lő, még pedig mily lövészt: Mazurek, Burmann S., Lobenstein K. (V), Tausch F. (IV); kör-lövészt: Lobenstein K, 10 24, Burmann S. 8 20, Mazurek 8 16. — Ma vasárnap, okt. 8-án az öt körü rendes céllapokra lőnek 160 m. távolba.

A rom. kath. hitközség képviselőtestülete m. vasárnap tartott ülésén töltötte be a Mózes József elhalálozása folytán megüresedett könyvelő-pénztárosi, ezentul kettéválasztott állást. Pénztárossá az elhunyt leánya, Mózes Teréz választott, könyvelő pedig Spiller István lett.

Uj Daloskör. Az ujvidéki szociáldemokrata kör kebelében „Munkásdalárda” alakult, mely a munkásságot a dal nemesítő hatásával kívánja megismertetni.

Nemeslelkűség. Dúngyerszky Lázár nagybirtokos a törökbecsei önk. távolló egyletnek 200 koronát adományozott.

Kinevezés. Minthogy Tisztaistvánfalva és Beocsin kerülete az ev. ref. egyházhoz csatoltatott, az így megszaporodott egyházi funkciók teljesítésére való tekintetből Molnár Hugó ev. ref. lelkész mellé segédlelkész neveztetett ki Horváth Lajos személyében.

Pályázat alapítványi helyre. Bpest székesfőváros törvényhatósága által boldog emlékezetű József főherceg honvéd főparancsnok-ságának 25. évfordulója emlékére, a m. kir. honvédség kötelékébe tartozó, vagy tartozott egyének árvái vagy félárvai neveltetésére létesített alapítványi helyek közül jelenleg az Erzsébet leányárvaházban egy hely kerülhet betöltés alá, mely helyre nézve a kijelölés joga, az illetőségre való tekintet nélkül, Ő es. kir. Fenséget József főherceg urat illeti meg. A pályázati hirdetmény részletes feltételei a katonauyi osztálynál: Városháza, II. 43. a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kérelem Ujvidék város és környékének közönségéhez. Alig néhány éve hogy az ujvidéki szabómunkások olyan kívánságokkal léptek fel, amelyeket mi azon feltevéssel teljesítettük, hogy az egy hosszú időre szóló békét hoz maga után. Nem kevesebb mint 25% béremelést adtunk akkor. Ezt az óriási engedményt ma még meg sem emésztettük, mi még nem tudtuk a vevő közönségre áthárítani, mert mi más helyzetben vagyunk vevőinkkel szemben, mint munkásaink velünk. Mi nem emelhetjük árainkat éjszakán át 25%-kal, mint ők kívánják. A mi munkásaink pedig már megint itt állanak ajtóink előtt, letették szerszámaikat és követelik, hogy béremelést adjunk; mi 10 — 15 %-ot fel is ajánlottunk. Őt azonban 30—40 %-ot követelnek. Mi nem csak a magunk szempontjából, hanem az igaz. tiszt. vevő közönség érdekében is, ezen méltánytalan és iparánk értékét veszélyeztető ereőszakos harcnak minden tehetségünkkel ellentállunk és az összetartás erejével le fogjuk küzdeni ezt az orvtámadást. Ezen küzdelemben azonban csak úgy érünk célt, ha közönség támogat és ezen támogatás nem áll másban, mint abban, hogy a közönség türelemmel várja a harc kimenetelét, ne nehezítse meg helyzetünket sürgetésekkel. Türelmet, semmi egyebet nem kérünk és ha ez meglesz a közönségnél, amire újból kérjük harcunk eredménye kétségtelen. Ujvidék 1911. október 5. Krausz Dávid, Farkas Mór, Milovánovits Sz., Schattelesz Sándor, Notta György, Balog István, Malasics Endre, Sencz György, Balasits István, szabómesterek.

Versenyárgyalás. Az Ujvidékn ál-lomásozó 6. Honvéd gyalog ezred 3. zászlóalja számára 1912. évi január hó 1 étől 1912. évi december hó 31-ig terjedő időre szükséges kenyér szállításnak biztosítására 1911. évi okeóber hó 11-én délelőtt 9 órakor nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

Pályázat eredménye. Az ujvidéki ág, ev. lelkészi állásra összesen 6 pályázat érkezett be a napokban lejárt határidőig, még pedig Kuspi Emil hittanár, Janesusko Lajos titeli, Kafta szuresini lelkészek, Janusi János Walaschek és Fábry Bertalan segédlelkészek. A kérvények az ág. ev. püspökköz küldetnek be s az általa történt jelölések után hivatnak meg a jelöltek própa hit szónoklatra s ezután történik a választás, ami körülbelül november hó második felére várható.

Az új kalocsai székesegyház. Dr Csernoch János kalocsai érsek október 4-én a király névnapján ünnepi nagymise keretében nyitotta meg ünnepélyesen a restaurált kalocsai székesegyházat, mely másfél évig tartott resztaurálás után most egyik legnagyobb ékességévé vált a délvidéknek

Az epeutak megbetegedéseinél a legkiválóbb orvosok már évtizedek óta a Ferencz József-keserűvizet erőteljes és természetes oldó erejénél fogva a legkitünőbb eredménnyel rendelik. Naponkinti adag: 1 pohárral, felmelegítve reggel éhgyomorra veendő. Dr. Lutaud. a Párisi St. Lazare kórház orvosa, írja egyik legelőkelőbb orvosi szaklapban: „A Ferencz József-keserűviz vegyi összetételénél és hatásánál fogva a természetes has-hajtó ásványvizek között első helyre helyezendő.” Látható, hogy a valódi Ferencz József-keserűviz világszerte ismert jó hírnevét kizárólag kitünő minőségének és gazdaságos alkalmazhatóságának

A 30.000 Koronás Ceres-Pályázatról

ne feledkezzék el!

Közelebbi felvilágosítás minden kereskedőnél nyerhető.

köszönheti, minek következtében a földgömb minden részén található. Az összes gyógytárakban, valamint jobb fűszerüzletekben árusítják

Nagy idők tanuja. Birbauer Károly 48-as honvédtüzér, a szabadságharc dicső katonája, 82 éves korában Szabadkán meghalt. Az ősz honvéd temetése a közönség nagy részvétele mellett ment végbe.

A kulai országos vásár e hó 15. és 16-án fog megtartatni s arra vészmentes helyről szabályszerűen irányított marhalevéllel minden féle állat felhajtható.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai
„ÁGNES”
EORRÁS.

Természetes szénszavdus ásványvíz mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús széntartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógy-sóknál fogva kitűnő szere a legkülön-félőbb gyomor, légcső és húgyszerv betegségeknek.

Kedvelt borvíz

Főraktár Ujvidéken: Dietzgen Imre fia fűszerkeresk. cégnél. 8—20

Felélős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

Kig. szám.

Árlejtési Hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa intézményeinek állatállománya részére az 1911. évi október hó 15-től az 1912. évi szeptember hó végéig szükséges zab biztosítására a folyó évi október hó 12-én délelőtt 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalást fog a polgármesteri irodában tartani.

Felhívják a pályázni szándékozókat, hogy a körülbelül 700 métermázsza zabszükségletre nézve ajánlataikat a jelzett időpontig és helyen annál is inkább nyujtsák be, mert elkészen érkezett, kellően fél nem szerelt avagy utuajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A szállítandó zabból lezárt zsákbán legalább 2 kilogram minta gyanánt az árlejtés időpontjáig a gazdasági hivatalhoz beküldendő.

Megjegyeztetik, hogy a városi tanács fentartja magának ama jogot, hogy a szállításhoz kiírt mennyiségnél 25%kal többet avagy kevesebbet rendelhesen meg. A közelebbi feltételek a gazdasági hivatal 33. számú irodájában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa, 1911. évi október hó 4. napján.

Profuma Béla s.k.
alpolgármester.

**Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Benzin**

MOTOROK

és lokomobilok

Gyors szállítás.

Kedvező fizetési feltételek.

Messzemenő jótállás.

DREZDAI MÓTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.

Németország legrégebb, legnagyobb mótorgyára.

Vezérképviselő:
Gellért Ignác és Társa
BUDAPEST, V., Kohári-utca 4. szám.
(Alkotmány-utca sarok)

Azonnal kiadó

egy szép, tiszta 3 szobás lakás a Zrinyi Ilona u. 36. sz. alatt. Bővebb elvilágosítást Kempl tanár ad a polgári fiúiskolában.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra

NAGYENYED Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték sétányfák, diszcserjék, tülevelűek kerítésnyövények, bogyógyümölcsűek stb. stb.

Szőlőoltványok
(elsőrendű áru) európai és amerikai sima és gyökér vesszők. Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen

FISCHER és Társa
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetfü-cukorkáknál!**
Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-féle** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **Réthy** név.
1 doboz ára 60 fill. Mindenütt kapható

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvény-nél, osztnál és meghűléseknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K2.— és uryshván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerertára az „Aranyorszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Baromfivész-Ellenszer!

a szab. és törv. védett „Tyukin” baromfivész elleni szer 1 nap alatt megszüntet mindenféle vést. Számos elismerés és hálaliratunk van; ott, a hol ezen szert állandóan használják, ninesen baromfivész. A szer feltétlen használhatóságáért felelünk és a ki-nél nem válik be, készségesen visszaadjuk a szer árát. A szer kapható 1 literes palackokban 4 kor, fél liter 2.20 és negyed liter 1.30 fillérért a készítőnél.

Szántó és Samu

vegyész. labor. **GYULAFEHÉRVÁR (Erdély).**
Rayon képviselőket és viszont eladókat alkalmazunk.
Egy nap alatt megszüntet mindenféle baromfi vést.

.Kérjen Polo
Bádopalackok csak a törv. védett-
csepp-megtakarítási-berendezéssel

Schaumburg-Lippe Herceg

== BEREMENDI ==
PORTLANDCEMENT- és MÉSZMŰVEI

Kereskedelmi igazgatóság:
PÉCS, Indóház-utca 45.
Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű
PORTLANDCEMENT
és **fehérmész gyártása,**

valamint géppel zuzott kavics és nyers
mészke előállítás.

Évi termelés: 500.000 portlandcement,
120.000 q fehérmész 800.000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.
— A hivatalos szabványokat messze felül-
muló minőséért szavatolunk. 2—30

Pontos és gyors kiszolgálás!

Évről-évre gyarapodó vevő körünk áruszükséglete sok cikkben
jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a ter-
melőkkel kötött egyezségek alapján N A G Y
előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag
nagyrabecsült vevőinek biztosítja.

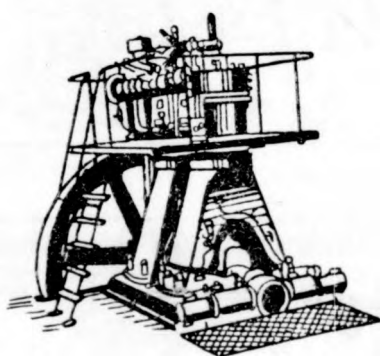
Fűszer, csemege, Kávé és bor szükségletét
legolcsóbban tehát

Wagner Testvérek

cégnél Ujvidéken szerezheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

Eredeti „OTTO” motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj
üzemre, malmok és ipargépek hajtására a legal-
kalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányú fém munkáló gépek, asztalosok és
fűrésztelepek részére.

A magán járó eredeti „OTTO”

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép-
motor- és Hengerolajok, Hajtószíjak stb. stb.

Langen és Welf motorgyár Budapest—Wien

Fióktelep: Ujvidék, Temerini-utca 7.
Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Rutoripari Termelő Szövetkezetek Ertékesítő központjának
Bizományi raktára Ujvidék Duna-utca 10.

Telefon 325.

Telefon 325.

Raktára:

mindennemű bútornak s e szak-
mába vágó összes cikkeknek a
legegyszerűbb kivittől a leg-
finomabbig, különféle stílusban és
árban.

Kaphatók:

állandóan a legkülánsabb árak-
ban, a legmesszebbmenő ked-
vezményű feltételek mellett, dús
választékban. Kérem b. látoga-
tásával megtisztelni.

LENKEY IMRE bizományos.

Mindennemű sebek

minden tisztatlanság ellen gondosan
óvándók,

mivel ezáltal a legkisebb seb is rosszra ad-
hatja magát és nehezen gyógyítható sebbé
fajulhat. A prágai házikenőcs (Zugsalbe)
megbízható szernek bizenyult 40 év óta.
Mégóvja a sebeket, enyhíti a gyuladást és
fájdalmat, hűsítőleg hat, a behégédést elő-
mozdítja.

Postai küldés naponkint.

1 doboz 70 fill. — 3 k. 6 f.
előzetes postai beküldés el-
lenében 4 doboz, 7 kor. el-
lenében 10 doboz bérment-
ve küldetik Ausztria Magyar-
ország minden állomására.

FIGYELNI tessék a szer és készítő nevé-
re, az árra és védjegyre. Valódi csak
70 fillér.

B, FRAGNER cs. és kir. udv. szállító
Gyógyszertára a „fekete sashoz”.
Prag. Kleinseite, Neruda-utca sarkán, 203.
sz. Raktárak Ausztria-Magyarország gyógy-
szertáraiban.

**UJVIDÉKI NÉPBANK RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG.**
TELEFON 174.

Az Ujvidéki Népbank Rész-
vénytársaság tőketörlesztéses kölcsö-
nöket ingatlanokra 10 évtől 60 évig
terjedő félévi törlesztések s kedvező
feltételek mellett nyújt.

Bővebb felvilágosítást nyújt a
hivatalos órákban

Az Igazgató.

Zikmund és tsa gépgyára vas- és Lágyvasöntődéje Ujvidéken.

Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágyvasöntvényeket saját és beküldött minták után,
továbbá transzmissiókat és szíjkerekeket, gőzkazánokat és vitzartányokat. E szakmába vágó
javításokat gyorsan és olcsón készit.

Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.

23—37

Nyomatott Hungária könyvnyomda Ujvidék.

Öt liter

rendelésnél házhoz szállit

Eredeti
Szerémi
Hegyi

BORT

WACHTL IMRE KÁDÁR

UJVIDÉK,

Petőfi-utca 8. szám.

M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi
Jakobi-féle Antinkotin-cigarettafüvelek
fadobozban!

Vigyázzon! Csakis a „Jacobi” jelzéssel valódi
19—25

A hölgyek tudják legjobban, mily fon-
tos a

Szép üde arc,

mily hatalom és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.
Szépnek lenni azonban nagy fel-
adat, nem elegendő, hogy valaki csinos,
fess és kedves legyen, hanem a legfon-
tosabb, hogy az arcbőrétisza sima legyen

A nők tudják ezt és szért nagy
gondot fordítanak az arcbőr ápolására a,
a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

MARGIT-

CRÉME

az egyedüli szer, mely 5—6-szori hazz-
nátal után biztosan eltávolit kiütéseket,
pattanásokat, miteszert, szeplőket. máj-
foltokat, ráncokat és az arcot fehériti,
üditi és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Créme tel-
jesen ártalmatlan, páratlan és csodás
arcszépítő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 kor.
Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható Ujvidéken: Grossinger Károly, Lukács Zsig-
mond, Nenadovic VI. Vnits J., gyógyszerésztáraiban és
Klein Oszkár drogeriában.

Mentőkocsik, Betegszállító-kocsik, Hullaszállító-kocsik

szigoruran előírás szerint felszerelve, a községek részére
elrendelt szakszerű kivitelben, a legolcsóbb árban kaphatók.

Reich Mátyás és Lebherz Károly

első délmagyarországi kocsigyárában

Ujvidéken.